

Samenvatting: Voor Vaderland en Thuisland: Belgen in de Canadian Expeditionary Force

In de masterscriptie “Voor Vaderland en Thuisland: Belgen in de Canadian Expeditionary Force” werd een poging ondernomen om een beeld te scheppen van de Belgische immigranten binnen de Canadian Expeditionary Force tijdens de Eerste Wereldoorlog.

In deze studie werden 740 Belgen individueel onder de loep genomen en hun gegevens genoteerd in een databank. Deze 740 Belgische dienstnemers werden initieel verzameld via de zoekrobot van de Library and Archives Canada. Met deze zoekrobot konden de Canadese dienstfiches gefilterd worden op geboorteland, wat aanvankelijk ongeveer 420 resultaten opleverde. Na verdere analyse van de beschikbare nominal rolls en een controle op dubbelingen, werd uiteindelijk een totaal van 740 unieke dienstnemers vastgesteld, allen geboren in België.

Vervolgens werden op basis van de databank verschillende analyses uitgevoerd om te onderzoeken welke trends er onder de Belgische dienstnemers te vinden waren. Zo werd onder andere gekeken naar hun geboorteplaats, het moment van indiensttreding, de locatie van indiensttreding, hun woonplaats in Canada (indien gekend), burgerlijke staat, beroep, eenheid binnen de CEF, enzovoort. De resultaten van deze analyses werden vervolgens getoetst aan beschikbare cijfers over de bredere CEF. Met andere woorden: de Belgische dienstnemers werden vergeleken met het bredere CEF, en er werd nagegaan in hoeverre zij dat patroon volgden of eerder unieke kenmerken vertoonden.

Uiteindelijk leidde dit tot de volgende conclusie:

De Belgen die tussen 1914 en 1918 dienstnamen in de Canadian Expeditionary Force waren overwegend jonge, ongehuwde mannen van arbeiders- of landbouwafkomst, voornamelijk afkomstig uit West- en Oost-Vlaanderen. Velen onder hen hadden reeds een migratiegeschiedenis achter de rug en waren in de jaren vóór de oorlog geëmigreerd naar Canada, of in mindere mate naar de Verenigde Staten of elders. Ondanks obstakels zoals taalbarrières meldden zij zich vrijwillig aan om hun nieuwe thuisland te dienen. Hun sociale en militaire profiel kwam grotendeels overeen met dat van de gemiddelde CEF-militair, al vertoonden zij ook specifieke patronen in geografische spreiding, beroepsachtergrond en demobilisatie. Dit wijst erop dat de Belgische dienstnemers als volwaardige leden van de CEF werden beschouwd en geen achtergestelde of bevoordeelde positie innamen. Zij kwamen tussen de gewone manschappen terecht en deelden met hen het wel en vooral het wee van de Eerste Wereldoorlog. Met andere woorden: zij werden gezien als Canadezen die bereid waren hun deel te doen voor Canada.